

คำพ่อสั่ง

ด้วยศรัทธา โศ
ด้วยใจรักใคร่
พสกนิกรจงจงรักภักดี...

พ่อสอนให้ฉันเป็นคนดี
สอนให้ฉันรักใคร่
สอนให้ฉันทำงานดี

พระธรรมกิตติวงศ์
(ทองดี สุรเตโช ป.ธ.๘,ราชบัณฑิต)

พากไว้ให้ลูก

ลูกรัก...

คงประจักษ์	แจ้งจำ	คำเกือหนุน
ที่พ่อแม่	เอ๋ยเอื้อ	เกื้อการุณย์
เป็นต้นทุน	สร้างชีวิต	เสริมกิจการ
ขอจบคำ	พ่อแม่	ไว้แค่นี้
ฝากวชิ	มรดก	ตกลูกหลาน
ช่วยกันจำ	ขับเคี่ยว	ให้เชี่ยวชาญ
จะพันผ่าน	พาลภัย	ได้จำเริญ
ขอให้ลูก	พินิจ	ทำดีชอบ
ถูกระบอบ	ปฏิบัติ	ไม่ขัดเงิน
ถูกบุคคล	ถูกเวลา	อย่าขาดเกิน
เน้นดำเนิน	สายกลาง	ทุกอย่างไป
ขอจบคำ	พ่อแม่	เพียงแค่นี้
จำลathi	หมดกาล	จะขานไข
รักคิดถึง	ลูกมาก	จากหัวใจ
ถึงตัวไกล	ใจอยู่	คู่ลูกเอ๋ย ฯ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์เสียงเชียง ๒๒๓ ถนนบำรุงเมือง กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทร. ๐-๒๘๓๒-๔๘๔๘, ๐-๒๒๒๐-๑๐๕๐ แฟกซ์. ๐-๒๘๒๗-๔๕๘๖

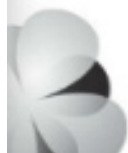
คำพ่อสั่ง

พระธรรมกิตติวงศ์

(ทองดี สุริยโช ป.ธ.๙ ราชบัณฑิต)

ลูกรัก...

บัดนี้จัก	ล่านำ	เป็นคำสอน
จากหัวใจ	พ่อแม่	รักแน่นอน
ทุกบทตอน	วอนเห็น	เป็นสำคัญ
มุ่งถ่ายทอด	ความคิด	ซึ่งผิดถูก
มุ่งให้ลูก	รู้ใจ	ความไฝ่ฝัน
เป็นแนวคิด	ศึกษา	ค่าอนันต์
ธำรงมั่น	ความดี	วิถีไทย
ขอให้ลูก	ตั้งใจ	พินิจอ่าน
จะพบพาน	ความจริง	อันยิ่งใหญ่
ทุกอย่างเป็น	ศีลธรรม	คำอำไพ
ดีทำได้	ชั่วเว้น	จะเป็นคุณ ฯ

น้ำใจมีค่ากว่าน้ำเงิน

ลูกรัก...

เมื่อลูกไปรับราชการหรือไปรับจ้างเขาทำงานอะไรก็ตาม ก็จงทำงานนั้นให้เต็มที่เต็มกำลังสามารถ ให้คุ้มกับเงินเดือนหรือค่าจ้างของเขา หากจะทำให้เกินกว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างนั้นได้ ก็ยิ่งดี อย่าทำงานเพียงเพื่อให้ได้เงินอย่างเดียว อย่าคิดแต่เพียงให้งานเสร็จ ๆ ไปเท่านั้น ควรทำงานเพื่อให้ได้งานที่ดีด้วย จึงจะเหมาะสม คนเราควรเป็นคนมีน้ำใจ อย่าเป็นคนแล้งน้ำใจ

คนที่ทำงานเกินค่าของเงินตอบแทนด้วยความเต็มใจ แสดงถึงจิตใจที่ไม่เอารัดเอาเปรียบเขา แม้จะเสียเวลาอีกสักนิด แต่งานออกมาก็ มันจะเป็นความภาคภูมิใจของเราเอง

❁ความภาคภูมิใจอย่างนี้แหละ
ที่จะหล่อเลี้ยงหัวใจของเรา
ให้ชุ่มชื้นเบิกบานอยู่เสมอ
ซึ่งไม่อาจซื้อหาได้จากไหน
นอกจากจะได้จากความมีน้ำใจของเราเอง❁

เมื่อใจมีน้ำใจ ใจก็มีน้ำหล่อเลี้ยงให้ชุ่มชื่น มันก็มี
 แค่นี้แหละ ผิดกับคนที่แล้งน้ำใจ นอกจากจะไม่มีสิ่งที่ภาคภูมิใจ
 แล้ว จิตใจของเขาจะแห้งผากเหมือนนาที่แล้งน้ำ ขอให้ลูกฝึก
 ความเป็นคนมีน้ำใจเข้าไว้เถิดลูก

❁เรื่องอย่างนี้อ่าเถื่อว่า
 เป็นการได้เปรียบเสียเปรียบ
 แต่ให้ถือว่าเป็นเรื่องของน้ำใจ
 ที่จะพึงมีให้แก่กัน
 เพื่อจะอยู่ทำงานด้วยกันนาน ๆ
 ในที่สุดแล้ว
 น้ำใจย่อมมีค่ากว่าน้ำเงินนะลูก❁

รักษาคำพูด

ลูกรัก...

เรื่องคำพูดเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งของคนเรา ควรระวังเรื่องคำพูด ๒ อย่างคือ **ก่อนพูดต้องคิดหน้าคิดหลังให้ดี และเมื่อพูดไปแล้วจะต้องรักษาคำพูด** เพราะคำที่พูดออกไปแล้วจะเป็นนายของเรา จะบังคับให้เราต้องทำตาม เช่น รับประทานอะไรกับใครเข้าไว้ก็ต้องทำให้ได้อย่างที่รับประทาน แม้จะต้องลงทุนลงแรงขนาดไหน แม้ถึงจะต้องตายก็ต้องยอมเพื่อรักษาคำพูด เรื่องคำพูดนี้คนเขาถือกันมาก ถ้าเสียเรื่องคำพูดไปแล้ว แม้อย่างอื่นจะดีงามอย่างไรก็จะพลอยเสียไปด้วย อย่างที่เขาว่า **เสียเครดิตนั้นแหละ โบราณเขาจึงสอนไว้ว่า “เสียชีพอ่าเสียสัตย์”**

ดังนั้น เมื่อลูกคิดว่าตัวเองจะต้องลำบากเพราะรักษา
คำพูด ก็อย่าไปรับปากใครเขาง่าย ๆ จงไตร่ตรองให้ดีเสียก่อน
ว่าเมื่อรับปากเขาแล้วเราจะทำได้เช่นนั้นหรือเปล่า จะเดือดร้อน
ภายหลังไหม คิดให้รอบคอบให้ถ้วนถี่ก่อน หากเห็นว่าสามารถ
ทำได้ค่อยรับปาก จึงจะชอบด้วยหลักและจะไม่เป็นคนเสียหลัก
เอาง่าย ๆ

*อันเราหากรักษาคำพูดไว้ไม่ได้
จะไปรักษาอะไรได้
เพราะขนาดคำพูดซึ่งอยู่ในตัวแท้ ๆ
ยังรักษาไว้ไม่ได้
ของนอกตัวอื่น ๆ จะรักษาได้อย่างไร*

จึงขอให้ลูกไตร่ตรองให้ดีก่อนพูด ก่อนรับปากใคร
และอย่าเป็นคนลืมคำพูดง่าย ๆ รักษาคำสัตย์ไว้ให้มัน คนรักษาคำสัตย์นั้น แม้ตัวจะตายไป โลกก็ยังคงยกย่องไม่รู้ลืม เช่นดัง พันท้ายนรสิงห์ผู้ซื่อสัตย์ คนที่เสียสัตย์แม้จะเอาตัวรอดได้ คราวหนึ่ง ต่อไปเมื่อมีเหตุการณ์คับขันเกิดขึ้นก็จะมีใครมา แยกแยะ ถูกโดดเดี่ยวอยู่ตามลำพัง

ให้อภัย

ลูกรัก...

ในโลกนี้ไม่มีใครที่ทำอะไรถูกต้องหรือดีไปทั้งหมด และก็ไม่มีความดีทำอะไรให้ถูกใจเราไปได้ทุกอย่าง เรายังก็เหมือนกัน ใช่ว่าจะทำดีทำถูกไปเสียทุกอย่าง หรือทำให้คนอื่นถูกใจไปได้ทุกคน ข้อนี้เป็นธรรมดา คนอื่นเขาทำผิดพลาดบ้าง บกพร่องบ้าง ทำให้ไม่ถูกใจเราบ้าง ล่วงเกินเราบ้าง ถ้าให้อภัยเขาได้ก็ให้อภัยเขาไปเถิด อย่าไปถือสา อย่าไปโกรธเคือง หรือไปต่อว่าเขาเลย นิ่งเฉยเสีย ทำเป็นไม่รู้ไม่เห็นเสียบ้างก็ได้ อย่าไปเก็บมาใส่ใจมากนัก

❁ เมื่อให้อภัยเขาแล้ว

คนที่สบายใจก็คือตัวเรานี้แหละ
ผูกโกรธไว้ก็เหมือนกับผูกโซ่รอน ๆ
ไว้ที่ใจ ต้องคิดกังวลอาฆาต
รุ่มร้อนรำไป ไม่มีอะไรดีเลย ❁

ให้อภัยอีกอย่างหนึ่ง คือให้ความไม่มีภัยแก่คนอื่น หมายความว่าทำตัวของเราไม่ให้มีพิษเป็นภัยแก่คนอื่น ไม่ก่อความกลัว ความเดือดร้อน หรือความหวาดระแวงแก่คนอื่น แต่ทำตัวเป็นคนเปิดเผย เป็นกันเอง ทำตัวให้เป็นที่ไว้วางใจ ของคนอื่น ทำอย่างนี้เรียกว่าให้อภัย ให้อภัยเป็นความดีแก่ตัวเราเอง คือผู้คนเขาจะไว้เนื้อเชื่อใจ มอบหมายงานสำคัญให้ทำ ผิดกับคนที่มีพิษภัย ไว้ใจไม่ได้ ไปที่ไหนคนเขาก็ไม่ อยากให้เข้าไปใกล้ อยู่ที่ไหนคนเขาก็ระแวง ทำงานอะไรเขาก็ไม่ไว้ใจ มันเสียทุกอย่างขอให้ลูกอย่าได้ทำตัวอย่างนั้นเลย ให้อภัยคนอื่นได้ ลูกก็จะสบาย ทำตัวให้ไม่มีพิษภัยได้ ลูกจะอยู่ที่ไหนก็อยู่ได้ ไม่มีใครรังเกียจ ผิดให้อภัยเข้าไว้

*อย่าไปคิดว่าเป็นการเสียเกียรติ
เมื่อต้องให้อภัย เพราะคนเรา
รักเกียรติรักศักดิ์ศรีจนเกินจำเป็นนี้แหละ
จึงต้องมานั่งกุมแค้น
ก่อกรรมทำเวรกันไม่สิ้นสุด*

ระวังคำหวาน

ลูกรัก...

ถึงแม้ว่าคนโบราณจะสอนกันมาว่า “อันอ้อยตาล
หวานลิ้นแล้วสิ้นซาก แต่ลมปากหวานหูไม่รู้หาย” ดั่งนี้ก็ตาม
แต่ลูกควรระวังคำพูดของคนอื่นโดยเฉพาะคำพูดหวาน ๆ ของ
คนไว้บ้างก็ดี น้ำอ้อยหรือน้ำตาลที่มีรสหวานทิ้งไว้นานเข้าก็
กลายเป็นน้ำเมาได้ น้ำคำหวาน ๆ ของคนบางคนก็ทำให้เราเมา
ได้เหมือนกัน พอเมาแล้วก็ทำให้หลงลืมตัวลืมใจ เสียวรู้เสียท่า
บางครั้งถึงกับเสียเงินเสียทองให้เขาอย่างที่ไม่น่าจะเสียเพราะ
ไปเชื่อคำหวานของเขา ข้อนี้ขอให้ลูกพิจารณาให้ดี

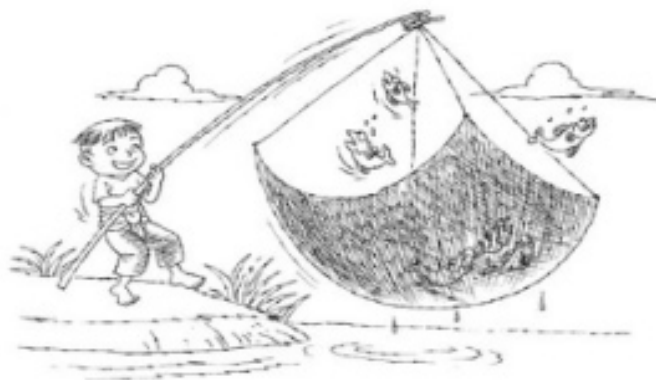
❁ ไครมาพูดจาหวาน ๆ

ขกยอเราว่า ด้อย่างนั้น เก่งอย่างนี้

ลูกต้องระวังไว้ก่อนทีเดีย

อย่าเพิ่งไปหลงไหลได้ปริ่มกับคำพูดของเขาในทันที

ลูกจะได้ไม่เสียใจภายหลัง ❁

ปลาที่ตายไปส่วนหนึ่งเพราะถูกเขา “ยกยอ”
ขึ้นมา ถ้ามันไม่ติด “ยอ” มันก็จะไม่ตาย เรื่องมัน
เป็นอย่างนี้ จึงควรระวังจะถูก “ยกยอ” แล้วตาย
ไปเหมือนปลา.

คู่แข่งที่แท้จริง

ลูกรัก...

ในการทำงานทุกอย่างนั้นย่อมจะต้องมีการแข่งขันต่อสู้ มีความยากลำบากต่าง ๆ กันไป ซึ่งเรียกกันว่ามีอุปสรรคในการทำงาน คนที่ทำงานสำเร็จนั้นคือคนที่ผ่านอุปสรรคนั้น ๆ มาแล้ว หนักบ้างเบาบ้าง แต่ก็เชื่อว่าทุกคนจะฟันฝ่าอุปสรรคนั้นมาจนถึงจุดสำเร็จได้ทุกคนไป การที่จะฟันฝ่าอุปสรรคจนผ่านไปได้ก็ด้วยการต่อสู้กับอุปสรรคนั้น ๆ เท่านั้น มิใช่จะฟันได้ด้วยการหลบเลี่ยงหรือกระโดดข้ามไปเหมือนกับการข้ามรั้ว แต่ต้องฝ่าเข้าไปท่ามกลางอุปสรรคนั้น เหมือนต้องแล่นเรือฝ่าคลื่นลมหรือเดินฝ่าแดดฝ่าฝนไปจึงจะผ่านคลื่นลมและผ่านแดดผ่านฝนไปได้ฉะนั้น

ความจริง การต่อสู้กับอุปสรรคจะไม่ยากนัก ถ้าเรา
ได้ต่อสู้กับจิตใจและกำลังใจของตัวเองจนชนะก่อน

✿“จิตใจและกำลังใจของเราี่แหละ
ถือว่าเป็นคู่ต่อสู้ที่แท้จริงของคนเรา
การต่อสู้กับจิตใจและกำลังใจของตัวเองนี้
ยากกว่าต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ในภายนอก”✿

คือหนาว ร้อน ลมแดด ความหิว ความลำบาก
เป็นต้น การต่อสู้กับจิตใจให้ชนะคือต้องปลุกใจให้ตื่นตัว ไม่
ให้ห่อเหี่ยวท้อถอย ให้ใจมีกำลัง ไม่ให้หมดกำลังใจไปเสียก่อน
เมื่อต่อสู้กับจิตใจตัวเองจนชนะและมีกำลังใจที่เข้มแข็งแล้ว
ก็จะสามารถต่อสู้กับอุปสรรคภายนอกจนกระทั่งฟันฝ่าผ่านพ้น
ไปได้โดยสวัสดิ์

✿“แต่หากเอาชนะใจตัวเองด้วยการฝ่าฟันอุปสรรคสำคัญ
คือ ความเกียจคร้าน ความท้อแท้
ความหมดกำลังใจไม่ได้แล้ว
จะไปต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคอะไรได้”✿

ต่อสู้กับใจตัวเองให้ชนะก่อน แล้วก็จะชนะทุกอย่าง
ในโลกได้ พระท่านว่าไว้อย่างนี้

ใจเขาใจเรา

ลูกรัก...

การอยู่ร่วมกับคนอื่น ไม่ว่าจะอยู่กันแบบสามีภรรยา แบบครอบครัวพ่อแม่ลูก แบบญาติมิตร แบบเพื่อนร่วมงาน เพื่อนบ้าน หรือเพื่อนร่วมโลก “การคำนึงถึงความรู้สึกของคนอื่นเป็นสิ่งสำคัญมาก จะอยู่กันได้นานหรือไม่นาน จะอยู่กันอย่างสงบสุขหรืออย่างอยู่ร้อนนอนทุกข์ ก็อยู่ที่จุดนี้เป็นสำคัญ”

การเอาใจเขามาใส่ใจเราและเอาใจเราไปใส่ใจเขา เป็นเรื่องที่ต้องทำ หมายความว่าเราจะทำอะไรก็ตาม ก็ต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดแก่คนอื่นด้วย บางครั้งเราคิดว่าเราทำแล้ว เราจะได้ผลประโยชน์ แต่คนอื่นเขาอาจเดือดร้อนเพราะการกระทำของเราก็ได้ จึงควรหลีกเลี่ยงข้อนี้ให้มาก ไม่ควรสร้างความสำเร็จบนความเดือดร้อนของคนอื่น เราไม่ชอบให้ใครมาทำให้เราเดือดร้อน คนอื่นก็ไม่ชอบให้เราไปทำให้เขาเดือดร้อนเหมือนกัน นึกถึงอกเขาอกเราเป็นใช้ได้ คนที่คิดเอาแต่ได้ เขาเรียกว่าคนเห็นแก่ตัว

ลูกเอ๋ย เกิดเป็นคนนะลูก เมื่อเราอิ่มก็ควรนึกถึงคนที่เขอดบ้าง เมื่อเราสุขก็ควรคิดถึงคนที่เขาทุกข์บ้าง เมื่อเรามีก็คิดถึงคนที่เขาจนบ้าง ลูกคิดได้อย่างนี้ ลูกจะเป็นนักเสียสละ เห็นใจคนอื่น ช่วยเหลือคนอื่นได้ และจะเป็นที่รักนับถือของคนทั่วไป

*หากลูกเป็นคนเห็นแก่ตัว
ลูกจะอยู่โดดเดี่ยว
เวลาลูกเดือดร้อน
จะไม่มีใครแยแสลูกเลย
จำไว้เถิดลูก*